ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ

К О Н Ц Е П Ц И Я
за стратегическо управление на

РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД

Изготвена от

НЕДКО ЦОЛОВ ПЕТРОВ
следовател в Националната следствена служба - гр. София

кандидат за заемане на длъжността

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РАЙОНЕН СЪД ГР.ВЕЛИНГРАД

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА – ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В съответствие с изискванията на чл. 194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт и на чл.47, ал.5, т.6 от НАРЕДБА № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (*приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 05/09.02.2017 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 17/21.02.2017 г.*) във връзка с чл. 167, ал. 1, т. 2 – 4 от ЗСВ, представям настоящата концепция за стратегическо управление на РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД, в качеството ми на кандидат в откритата процедура по избор на негов административен ръководител – председател.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Трудовият стаж, който съм придобил до момента е натрупан в системата на съдебната власт, при което след завършването на висшето си образование, на 1999г. постъпих на работа в Софийски градски съд като съдебен кандидат /стажант/. Бях назначен като „военен следовател" в Софийска военна прокуратура. На посочената длъжност работих за времето от 2005г. до 2008г., след което бях назначен на длъжност „съдия" в Районен съд-Елин Пелин, на която длъжност работих до месец юни 2015г. През този период бях командирован за една година в Софийски районен съд като наказателен съдия, една година в Районен съд Ихтиман и една година в Районен съд Сливница. За времето от 2015г. до настоящия момент съм следовател в Националната следствена служба.

Мотивите да се кандидатирам и да участвам в обявения конкурс за заемане на длъжността „Административен ръководител-председател" на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД, се основават както на повече от шест годишния ми трудов стаж като съдия, така и на опита, качествата и уменията, които съм придобил в съдебната система. На базата на опита ми като съдия, считам че имам достатъчно професионални познания, които ми позволяват да се справям с всякакъв вид и сложност дела. Тази увереност имам поради това, че всички мои досегашни атестирания са приключвали с ВИСОКИ РЕЗУЛТАТИ. От друга страна, стажът ми като съдия, позволи да натрупам знания, умения и опит, свързани с работата в съда, като това ми дава възможност да преценявам възможностите за цялостното управление на съда, включително в сферата на планирането и управлението на бюджета и човешките ресурси. Познавам отлично проблемите на съдебната система като цяло и в частност, проблемите, пред които се изправят районните съдилища. В детайли познавам както достиженията, така и трудностите, пред които са изправени районните съдилища, в това число и Районен съд-Велинград. Считам, че имам професионални и лични качества за работа, поради което считам че с колегите от Районен съд - Велинград бих съумял да изградя отличен екип, което ми дава основание да приемам, че отношенията ни ще се основават на взаимно уважение и желание за ползотворна работа, както със съдиите, така и със съдебни служители, които по мои наблюдения работят професионално, на екипен принцип и се ползват с авторитет, а работата им е организирана принципно и въз основа на

ясно разписани правила, които се прилагат еднакво за всички. Считам също, че ще успея да организирам и мотивирам този колектив да работи отлично, въпреки условията на непрекъсната висока натовареност.

Не напоследно място за мотивация да кандидатствам за председател на районен съд – гр.Велинград са климатичните условия там, които ще повлияят благоприятно върху хроничното ми белодробно заболяване, получено след прекарана пневмония, както и намерението на семейството ми да се установим трайно да живеем там.

Подробните вътрешни правила за разпределяне на делата на случаен принцип, правила за публикуване на съдебните актове на интернет страниците на съдилищата, вътрешните правила за изпращане на призовки и съобщения по електронен път, вътрешните правила за работа на съдебните заседатели, считам че са от значение за добрата работа на съда досега. Според мен е особено важно усилията на административния ръководител на съда, длъжност за която кандидатствам, да бъдат насочени към подобряване не само качеството, но и бързината на правораздаване, тъй като навременното правосъдие е истинското правосъдие, което е основна цел в правораздаването.

Целените резултати биха се постигнали чрез създадената отлична организация във финансовата и управленска работа на съда, както и с по-добра кадрова обезпеченост.

Разпределението на делата в съда се извършва при спазване на принципа за случайния подбор, при наличие на конкретно създадени правила, което води до навременно образуване и разпределение на делата.

Бързина на съдопроизводството и постановяване на съдебните актове в предвидените от закона срокове, е основен приоритет.

Районен съд Велинград по отношение материално-техническото обезпечаване на съда, е добре обезпечен, но считам че притежавам знания и умения, с които мога да доразвия материално -техническата база на съда.

Управленската ми концепция се основава на принципите на приемственост, последователност, откритост, законност, справедливост, компетентност и създаване на условия и организация за бързо и ефективно правораздаване. Всички мои виждания са свързани с желанието за запазване и надграждане на постигнатите от РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД резултати и предприемането на такива мерки, които да подобрят работата на съда. В условията на продължаващата реформа в съдебната власт, едни от основните тежести в правораздаването са възложени на районните съдилища, поради което, участвайки в конкурса, осъзнавам напълно отговорността, която поемам.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА Районен съд гр. Велинград, ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ

I. ОБЩИ ДАННИ

Съдебният район на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД включва административно-териториалните граници на **Община Велинград** - гр.Велинград,

с.Абланица, с.Алендарова, с.Биркова, с.Бозьова, с.Бутрева, с.Враненци, с.Всемирци, с.Горна Биркова, с.Горна Дъбева, с.Грашево, с.Долна Дъбева, с.Драгиново, с.Кандови, с.Кръстава, с.Пашови, с.Рохлева, с.Света Петка, с.Цветино, с.Чолакова, с.Юндола, **Община Ракитово** -гр.Ракитово, гр.Костандово, с.Дорково и **Община Сърница** -гр.Сърница, с.Медени поляни, с.Побит камък. Териториалният му обхват съвпада с административно-териториалните граници на тези три общини. в Районен съд Велинград работят трима районни съдии, двама държавни съдебни изпълнители и един съдия по вписвания. Щатната численост е за четирима районни съдии, но едната от тях е вакантна.

Всички съдии от РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД са с богат професионален опит и продължителен съдийски стаж.

В щата на Районен съд - Велинград са предвидени и работят следните служители: административен секретар; главен счетоводител; системен администратор; съдебен помощник, съдебен секретар - **4** броя; деловодители - **3** броя; секретар в съдебно изпълнителна служба; деловодител в съдебно изпълнителна служба; деловодител "Бюро съдимост"; архивар; призовкари - **2** броя; домакин; чистачи - **2** броя. Административно техническият персонал на съда е в преобладаващата си част от служители с опит и дългогодишен стаж.

От публикуваната на официалната интернет страница на Окръжен съд информация за структурата на съдебната администрация е видно, че разпределението на съдебната администрация на РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД следва изискванията на Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ и предхождащия го ПАРОАВАС, при което тя е обособена на ръководни длъжности, обща администрация и специализирана администрация.

Утвърдени са и редица вътрешни правила, относно оптимизиране дейността на съда като :

- Вътрешни правила за организацията на публикуване на съдебните актове
- Правила за случайно разпределение на делата в Районен съд Велинград ;
- Вътрешни правила за изпращане на призовки и съобщения чрез електронен пощенски адрес;
- Вътрешни правила за работата на съдебните заседатели при Районен съд Велинград

II. ДЕЛА И НАТОВАРЕНОСТ

Съгласно данните, посочени в публикуваня на интернет страницата на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД отчетни доклади за периода 2017г., както и съгласно публикуваните на сайта на ВСС статистически данни, движението на всички дела в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД за посочения период е следното: През предходната **2017г.** във Велинградският Районен съд, съгладно доклада за дейността му, са постъпили общо **2398** дела, от които **654** наказателни и **1744** граждански дела. През **2016г.** във Велинградския районен съд са постъпили общо **2020** дела, от които **593** наказателни и **1427** граждански.

През **2015г.** са постъпили общо **1688** дела от които **559** наказателни и **1129** граждански.

2015г.	2016г.	2017г.
1688	2020	2398
1129+559	1427 + 593	1744 + 654

Данните сочат, че в сравнение с предходните години е налице нарастване на броя постъпили дела. Постъпилите граждански дела са с **317** повече спрямо **2016г.** При постъплението на наказателни дела увеличението е с **61** броя дела.

От доклада на съда се установява следното постъпление по видове:

През **2017г.** са постъпили **654** броя наказателни дела. През предходната **2016г.** те са **593** наказателни дела, а през **2015г.** постъпилите наказателни дела са - **559**. В сравнение с предходната **2016** година увеличението е **61** наказателни дела, а спрямо **2015** година с **95** дела.

Наказателни дела

Година	НОХД	НЧХД	ЧНД	ЧНД разпити	АНД	78а НК	общо
2015	134	28	148	8	215	26	559
2016	137	20	159	1	230	46	593
2017	139	22	229	7	209	48	654

При наказателните дела от общ характер се наблюдава увеличение е в сравнение с предходната **2016г.** с **2** дела, а в сравнение с **2015** година увеличението е с **5** дела. Постъпили са **139** броя наказателни дела, като най- голямо е постъплението за общоопасни престъпления - **62** дела, следвани от престъпленията против брака, семейството и младежта - **17** дела, за престъпленията против собствеността -**16** дела, за престъпленията против стопанството - **15** дела, престъпления против дейността на държавните органи и обществените организации - **12** броя дела. Постъпилите дела за престъпление против личността са **8** броя дела, за престъпления против правата на гражданите - **4** броя, за престъпления противредаа и общественото спокойствие - **3** броя и за документни престъпления - **2** броя.

При наказателните дела от частен характер има увеличение на броя на постъпилите дела, като същото спрямо предходната **2016г.** е с **2** дела - за **2017г.**

тези дела са **22**, а за **2016г.** са били **20** дела. Частнонаказателните дела за **2017г.** бележат значителен ръст те са **229** дела плюс **7** дела за разпит или общо **236** дела, а за предходната **2016г.** са били **159** дела плюс **1** разпит или общо **160** дела - увеличение с **76** броя дела. При тези дела най-голямо увеличение имат делата образувани по искания към съда по ЗЕС. За **2016** година са били **89**, а за **2017** година - **150** броя т.е. има ръст с **61** броя дела. При делата по реда на чл.78а от НК има увеличение с **2** броя постъпили дела. През **2017г.** постъплението е от **48** дела, а през предходната година са били **46** дела. При административно-наказателните дела се наблюдава спад на постъплението. За **2017г.** са постъпили - **209** дела, при **230** дела за **2016г.** или с **21** броя дела по-малко. Делата по УБДХ са намалели с **7** дела, тъй като за **2017г.** са **6** дела, а за предходната **2016г.** са били **13** дела. Изводът, който следва от горепосочените данни е, че има намаление на постъплението на административно-наказателните дела. При всички останали видове наказателни дела се наблюдава ръст на постъплението спрямо предходната година. Специално при делата от общ характер може да се твърди, че постъплението на делата отразява обективното състояние на криминогенната обстановка в района на РС Велинград.

Така посочените статистически данни нареждат РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД в категорията на натоварените съдилища и за трите посочени години. Към настоящия момент от утвърдения съдийски щат незаета е само една бройка. Съобразно данните за натовареността може да се направи извод, че реалната натовареност на съдиите от РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД е увеличена значително. От тук следва и извода, че РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД се нуждае от увеличаване на щатната численост на магистратите, при което вниманието следва да бъде съсредоточено върху вътрешната организация на съдиите в съответните отделения.

Анализът на данните сочи, че в сравнение с предходната 2015г., през 2016г. значително е увеличен броят на постъпилите граждански дела, докато при наказателните дела, в т.ч. и на тези от общ характер, броят на постъпленията намалява.

Респективно статистическите данни и изводите от доклада, следва да се вземат предвид увеличения брой дела, както граждански, така и наказателни или административно наказателни, което изисква адекватно управление на съда, което да задоволи основните потребности на населението от трите общини, включени в териториалния обхват на съда, от качествено, бързо и ефективно правосъдие.

Към настоящия момент администрацията на съда, структурирана по описания по-горе начин, функционира и действа нормално, служителският щат е изцяло в състояние да задоволи нуждите на съда за неговото нормално функциониране. Съобразно броя на разглежданите по отделения дела, в съответните деловодства е осигурен достатъчен брой деловодители, които да осигуряват срочна и качествена обработка на делата. Специализираната администрация на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД е запълнена със съдебен помощник.

Дейността на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД е обезпечена и със съответен брой служители от общата администрация, с изключение на съдебен секретар, чиято длъжност е свободна до завършане на титуляра и за което и в момента е

обявен конкурс на основание Заповед № 27/22.03.2018 г. на Председателя на съда, Велинградският районен съд.

Изводът е, че не се налага увеличаване на щатната численост на служителите и няма основание за претендиране на такова, ако бъдат запълнени щатовете, които съществуват и сега.

В. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД ГР.ВЕЛИНГРАД, МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ И МЕРКИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ СЛАБОСТИ

Съобразно извършеният по-горе анализ на състоянието на РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД, желая да представя вижданията си за това какви са бъдещите цели, които следва да си постави съда и какви са средствата и начините за тяхното осъществяване. Предлагам на вниманието ви и мерките, които считам че следва да се предприемат. Тези мерки имат за цел повишаване ефективността на правораздавателната дейност и осигуряване на гаранции за нейната прозрачност. Ръководя се от убеждението, че дейността на съдилищата и техните административни ръководители следва да съответства на принципите за независимост, справедливост, публичност, прозрачност и ефикасност, отчетност, върховенство на закона и висок морал. Посочените принципи следва да бъдат разглеждани и като генерални цели за развитието на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД.

Предлаганите от мен мерки, могат условно да бъдат обособени в следните групи:

I. Разпределение на делата, съдебни състави, индивидуална натовареност и правораздавателна дейност

1. Основните средства за постигане на ефективна и прозрачна правораздавателна дейност са тези по правилното организиране на разпределението на делата и на съдебните състави. Становището ми е, че така посочената организация, която се основава на ясно и изчерпателно разписани правила, с които съставът на съда е запознат и са публично оповестени, следва да се обсъди с целия съдийски състав относно вижданията на съдийския състав за ефективността й от започване на прилагането на Централизирана система за разпределение на делата (ЦСРД), разработена от „ Смарт Системс 2010“ ЕООД, считано от 01.10.2015г. с оглед преложения за усъвършенстването им на разпределението и на съдебните състави следва да бъде такава, че да не оставя никакви съмнения в прозрачността и отчетността на правораздаването не само във външната за съда среда, но и по отношение на работещите в него. За постигането на тези цели бих променил на първо място съществуващите правила за разпределение на делата, след преценка на натрупания опит в съда и след съгласуване със съдийския състав.

Ако бъда избран от вас, бих въвел и промени по отношение разпределението на първоинстанционните мерки за неотклонение, които бих възложил за разглеждане от дежурен съдия, а не както досега- избор измежду всички. На първо място, по отношение разпределението на тези дела, промяна предлагам да претърпят утвърдените в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД Правила за случайно

разпределение на делата, доколкото в тях се съдържа възможност първоинстанционните мерки за неотклонение да бъдат разпределяни както на дежурен съдия, така и измежду всички съдии от отделението. Предвид така посочената редакция на правилата предложението ми е, че посочените дела следва да бъдат възлагани на дежурен съдия, както в работните дни, така и в почивните. Считам че такава промяна би подобрила организацията на работа, защото осигурява по-голяма навременност при разпределението и разглеждането на делата и осигурява еднаквост при разпределението в работни и почивни дни. Осигурява се и оперативна бързина, предвид определения от закона кратък срок за разглеждане на посочения вид дела.

В заключение на отворената тема следва да подчертая, че в практиката винаги биха могли да се появят хипотези, налагащи изключения от общите принципи на разпределението. Задължително е обаче, да е налице разписан регламент за това къде и кога се допускат изключения, кои са изключенията и защо се налагат, съответно кой отговаря за разпределението и организацията на работа при тези изключения. Решенията на въпроса следва да бъдат поставени на принципна основа, дори в случаите, изискващи оперативна бързина при определянето на съставите в извънредна ситуация.

2. Бих предложил предприемането на по-решителни мерки по отношение на противоречивата съдебна практика на отделните състави. В тази връзка предлагам да се разработи система, гарантираща навременното установяване на проблемните теми и области, включваща съответните възможности за широко и задълбочено обсъждане на спорните казуси, за свеждане на взетите решения до всички съдии, включително и в районните съдилища и за последващ мониторинг върху изпълнението на тези решения. Ограничаването на противоречивата съдебна практика е от съществено значение както за ефективността, справедливостта и качеството на правораздаването, така и за общественото доверие в него, поради което към този проблем следва да има решителни действия, още повече като се има предвид, че огромна част от постановяваните в окръжните съдилища съдебни актове практически остават окончателни.

3.В посока подобряване на правораздавателната дейност от гледна точка на качеството и еднаквостта, една от възможните мерки е тази по определянето на отговорници които да следят за противоречия в практиката на отделните състави в практиката.

А проследяване на проблемите с първоинстанционната практика с други съдилища и своевременното организиране на работни срещи по разискване и решаване на възникналите проблеми, също би допринесло до повишаване качеството на правораздаването в Районен съд Велинград. Като обобщение на посочените мерки предлагам създаването на организация за провеждане на събрания за обсъждане на съдебната практика, които да се провеждат на всяко тримесечие. Допълнителна тема на тези събрания се явява и задълбоченото обсъждане на обстоятелствата, довели до отмяна на актовете на районния съд, а също даването на становища по повод образувани тълкувателни дела и обсъждането на вече приети тълкувателни решения, съответно постановявана от ВКС задължителна съдебна практика.

По отношение на проверките на дейността на районните съдилища и на основание чл.86, ал.1, т.6 от ЗСВ, би могло да се търси или тяхното разширение и върху работата на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията,

Очакваният резултат от посочените дейности следва да е навременност при установяването на проблемите и противоречията в практиката, ползотворност на водените дискусии и поддържането на непрекъсната връзка с районните съдилища по повод проблемите с практиката, особено в областта на процесуалното право.

4. Независимо от констатациите за общата натовареност на съда в сравнение с останалите съдилища, индивидуалната натовареност на съдиите в него представлява въпрос от правомощията на административния ръководител, по смисъла на чл.86 от ЗСВ. Индивидуалната натовареност е тясно свързана както с качеството на правосъдието, така и с неговата ефикасност от гледна точка на бързина на правораздаване, поради което системното проследяване на тези показатели е от съществено значение за функционирането на съда като цяло.

Както вече бе отбелязано, общите показатели на РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД по отношение бързина на правораздаването са много добри. Независимо от всичко, индивидуалната натовареност следва да бъде проследявана, като форма на превенция против забавянето на производствата и влошаването на качеството на правораздаването. По тази причина, такъв мониторинг предлагам да бъдат периодични справки или доклади които няма пречка тези доклади да правени и на шестмесечие.

Съгласно Чл.16 (3) от ПОНС/Протокол 62 от 16.12.2015г. посл.изм. Протокол №37 от 26.09.2017г. на ВСС/—„ В случай, че съдията е разгледал и приключил в рамките на една година дела, които формират индекс на натовареност над 180, той се приема за изключително високо натоварен (свръхнатоварен), което изисква предприемане на незабавни организационни и кадрови действия от страна на компетентните органи.

Видно от отчетния доклад за 2017г. може да се приеме че е налице свръхнатовареност на съдиите, поради което следва да се вземат мерки по запълване на щата на съда, което би облекчило и подобрило значително работата му.Високия процент на решаване на делата в тримесечен срок следва да се запази и увеличи, което е гаранция за бързо и качествено правосъдие, което е и една от целите които искам да постигна като административен ръководител на съда.

Сама по себе си дейността по отчитане на индивидуалната натовареност би подпомогнала организационната и дисциплинарна дейност на административния ръководител.

Що се отнася до проследяването на срочността за изписване на съдебните актове, тази дейност бих възложил на административния секретар, който ежемесечно да докладва резултатите на административния ръководител.

4. Макар в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД да не се наблюдават проблеми, свързани със забавянето на делата, полезно е да бъде осъществявана дейност по превенция на забавянето. Дейността по превенцията следва да се възложи и разпредели между съдиите и административния секретар, които при възникване на необходимост да анализират причините за забавянето и предложат механизми за неговото преодоляване. За резултатите от тази дейност следва да бъдат запознати всички съдии и служители.

5. Проблемите на правораздаването са тясно свързани с възможни проблеми и трудности, свързани с връчването на призовки и книжа, както и с назначаването на вещи лица, а не на последно място - с работата на съдебните заседатели.

Основният проблем обаче, който произтича с призоваването е този, свързан с населените места, които не се обслужват от службата по връчване и с местата, в които връчването си извършва чрез общината или кметството. По тази причина бих инициирал провеждането на съответни консултации с Общините, с оглед търсене на решения по този проблем. Що се касае до връчването чрез общини или кметства, там проблемите са многобройни и произтичат от неумението на съответните длъжностни лица да се справят с оформянето на книжата по призоваването, респ. с непознаването на закона. За отстраняването на този съществен проблем предлагам РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД, съвместно със съответните общини, да организира ежегодни обучения за кметове, кметски наместници и др.длъжностни лица от общините и кметствата, по призоваването. Не би създало особени затруднения също изготвянето и разпространението на наръчник, в който на достъпен език и с нагледни примери, да бъдат разяснени хипотезите на връчване и задълженията на връчителя.

Друг проблем, който дава отражение върху правораздавателната дейност не само на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД, но и на районните съдилища в окръга, са вещите лица. Проблемът произтича от липсата на подробен списък на вещите лица от съдебния окръг, който освен информация за точни имена, адреси и телефони за контакти, да съдържа и подробни данни за квалификацията и уменията на съответното вещо лице и за конкретния вид експертизи, които е компетентно да изготвя /информацията по чл.400 от ЗСВ/. Съществуващият списък често са неактуални от гледна точка на лицата и техните координати, като не е налице и информация за областта, в която вещото лице работи. Разбира се, липсващата информация не се отнася до всички вещи лица, но е в голяма степен преобладаваща. Ето защо, в съответствие с правомощията по чл.395 и сл. от Глава Двадесет и първа от ЗСВ, ако бъда избрана за административен ръководител на РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД, бих предприел мерки за изясняването на този проблем и предложение за изготвянето на актуален списък на вещите лица за съдебния район, който да съответства на предвидените от ЗСВ изисквания.

Следва да се проучат и възможностите за напътване на вещите лица към съответни семинари, обучителни курсове и пр., с цел повишаване на тяхната квалификация и придобиване на специфични умения по изготвянето на съдебни експертизи.

- Добър ефект върху правораздавателната дейност може да бъде постигнат и чрез активизиране дейността на съдиите по насочване на страните към способи за ускорено решаване на спорове – постигане на съдебно и извънсъдебно споразумение, медиация, арбитраж и др. Полезен партньор в тази дейност може да бъде център по медиация, с когото РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД, да работи. Сайта на съда също би следвало да предоставя повече информация по въпросите на медиацията.

Работата на съдебните заседатели, е изключително важна. проблеми съществуват във всички съдилища в страната. По тази причина значителни усилия бих насочил в посока обучение на съдебните заседатели, относно техните права и задължения и повишаване на правните им знания. Варианти има и за установяване

на контакт с Националното сдружение на съдебните заседатели и с НИП, с оглед уточняване на възможностите за повишаване квалификацията на заседателите. Полезен опит по отношение съдебните заседатели, може да бъде почерпен и от Програма за развитие на съдебната система, която също има разработки по темата.

6. Актуална през последните няколко години е темата за електронното правосъдие, за което препоръки се съдържат и в докладите на Европейската комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка във връзка с реформата в съдебната система. Независимо, че въвеждането на електронното правосъдие не е нито от компетентността, нито от възможностите на отделните съдилища, то в някои съдилища отдавна се развиват дейности, съдържащи елементи от електронното правосъдие. Действително, за целите на последното са необходими най-вече законодателни промени, както и обезпеченост със съответна техника, но съществуващия законодателен и технически ресурс би могъл успешно да се използва най-малко в посока електронно извършване на справки и снабдяване с незаверени преписи.

В тази връзка в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД освен предприети действия по създаването на т.нар. електронни папки на делата, и разработените правила за изпращането на призовки и съобщения, следва да се предприемат и действия за осигуряване достъп до протоколите от страните по делата, което значително би облекчило не само служителите на съда но и страните по делата. В този смисъл тази добра практика следва да бъде доразвивана в посока по-голяма пълнота на електронните папки. В този случай биха били възможни услуги, които биха могли да бъдат предоставяни по електронен път по извършването на дистанционни справки през интернет – страницата на съда, за нуждите на което следва същата да се модернизира. Това би могло да стане чрез интегриране на деловодната програма с интернет страницата на съда.

Положително предимство за съда е това, че оптимизирането на електрон-деловодната програма на „деловодство" би позволила да се извършва трансфер на електронните папки на делата при обжалване на съдебните актове или при изпращането на делата по подсъдност. Описаната техническа възможност би имала максимален ефект единствено, ако всички съдилища в съдебния окръг поемат ангажимент за гарантиране пълнотата на създаваните от тях електронни папки. В случай че описания начин на обмен бъде осъществяван качествено, то би се постигнала максимална пълнота на папката от началото до края на съдебното производство (в една папка ще се съдържат както документите от първоинстанционното, така и документите от въззивното производство), съответно максимална точност между електронния и хартиения вариант.

Тъй като въпросите, свързани с електронната размяна на книжа, изискват насрещна информираност на страните за съответните възможности за размяна, то следва да се положат усилия за търсенето на подходящи форми на популяризация на посочените възможности.

8. Доколкото обект на законодателно, институционално и обществено внимание са производствата по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, по Закона за специалните разузнавателни средства и производствата, засегнати от приложението на Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, то тези производства следва да бъдат обект на непрекъснато

наблюдение от страна на административното ръководство на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД.

- Съгласно разпоредбата на чл.2б от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, предвидена е възможност съдилищата да отговарят по реда на ЗОДОВ, за онези вреди, които са резултат от забавено производство, в разрез с принципа за разглеждане на делата в разумен срок. Тази разпоредба още веднъж налага необходимост от проверка и анализ на всички дела, производството по които е продължило повече от една година от образуването им и причините за това. На база анализа, при съответна необходимост следва да се предприемат дисциплиниращи мерки било за участниците в делото, било за съдиите, които го разглеждат. Предвид естеството на проблема, тези проверки следва да са периодични и непрекъснати във времето, съответно да бъдат провеждани и в районните съдилища от съдебния окръг, като целта е да не се допуска необосновано забавяне на делата, което от своя страна би могло да доведе до осъждането на съответния съд по реда на ЗОДОВ.
- Изложената проблематика е в тясна връзка и с проблемите, произтичащи от онези дела, по които вече е изплатено обезщетение по реда на чл.60а и сл. от ЗСВ. Макар в този случай да става въпрос за вече приключени дела (арг. чл.60а, ал.4 от ЗСВ), безспорна е необходимостта, както от това да се установи има ли такива дела, отнасящи се до РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД, така и необходимост от установяване причините за обстоятелствата по чл.60а, ал.1 от ЗСВ и предприемане на мерки за бъдещото им недопускане.

Добър организационен ефект, относно посочените по-горе мерки, би имало създаването в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД на специален регистър на делата, по които РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД и районните съдилища в окръга са осъдени по ЗОДОВ, както и на делата на същите съдилища, по които е изплатено обезщетение по реда на чл.60а и сл. от ЗСВ.

- Както делата по ЗОДОВ, така и производствата по чл.60а от ЗСВ са основани на принципите, прогласени в Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи /КЗПЧОС/. По тази причина, един от възможните начини за подобряване работата на съда е и проследяването на практиката на Европейския съд по правата на човека, по дела, отнасящи се до България и своевременното запознаване на съдиите с нея с цел недопускане нарушения на Конвенцията в съответните висящи производства.
- Доколкото съдебните производства, които са свързани с използването на СРС, винаги са предизвиквали както чисто организационни проблеми, свързани с дейностите по предоставяне на делото за запознаване, контролирания достъп до него и пр., така и принципни проблеми, свързани с границите на публичността, то заслужава да се обърне внимание, че необходимост от преглед на тези проблеми отново ще възникне при постановяване на решението по образуваното тълкувателно дело №4/2014г. на ОСНК на ВКС. По тази причина предлагам, ръководството на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД, съвместно с председателите на районните съдилища, да има незабавна готовност от обсъждане на тълкувателното решение след постановяването му и предприемането на съответни организационни мерки за изпълнението му.

II. Квалификация и обучения

1. Разбирането на ефективно и качествено правораздаване неделимо е свързано с необходимостта от непрекъснато повишаване на квалификацията не само на магистратите, но и на съдебните служители. Определено може да се каже, че съдиите и служителите в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД проявяват стремеж към повишаване нивото си на компетентност, доколкото активно се включват в различни обучения. Доколкото обаче професионалното усъвършенстване следва да е непрекъснат процес, то следва да бъде стимулирано и за в бъдеще, при което се извършва и проследяване на ефекта от провежданите обучения по отношение нивото на правораздавателната дейност.

Дейността по повишаване на професионалната квалификация и умения следва да се постави преди всичко на концептуална основа, която да даде възможните насоки за осъществяване на тази дейност и начините за това, да обособи областите, в които има нужда от обучение и да обособи отделните групи лица, които следва да се включат в обученията. Във връзка с това моето виждане е, че обученията следва да са на първо място периодични и да обхващат всички области от дейността на съответния съдия или служител.

Независимо, че организираните в НИП обучения са една от традиционните форми за повишаване на професионалната квалификация, те имат своите практически недостатъци, както по отношение сравнителната ограниченост на видовете обучителни теми, така и по отношение ограничените възможности за участие. Не на последно място, обученията в НИП предполагат командировачни разходи, които биха затормозили бюджета на съда при по-голяма интензивност на участията в обучения. Ето защо, възможности за повишаване на професионалната квалификация следва по-обстойно да се търсят както по линия на изнесените обучения на НИП и организиране на такива обучения на регионално ниво, вкл. дистанционни форми на обучения, така и по линия на обучения, които се предлагат от професионалните организации или от организации от типа на ПРСС например. Средства и начини за обучения могат да се търсят и по линия на участия в различни проекти. Тези форми на организация имат своите предимства от гледна точка на по-свободен избор на теми, по които да се провеждат обученията, на възможности за по-масово участие, пестене на средства и пр.

Удачен начин за последващо предаване на придобитите от централизираните обучения знания и умения, би било организирането на местни обучения, на които обучените вече магистрати или служители да споделят наученото, съответно да разпространят предадените им обучителни материали.

Като принцип на работа по отношение съдебните служители, предлагам да се утвърди задължителното им участие в първоначални обучения при постъпване на работа.

Не следва да бъдат пренебрегвани и обученията по информационни технологии, които са изключително необходими и във връзка с все по-широкото използване на различни деловодни, информационни и пр. програми, и във връзка с неизбежното преминаване към електронно правосъдие.

2. В съдебната система като цяло отдавна съществува и проблем с набирането на компетентни съдебни служители. Проблеми има дори с набирането на съдебни секретари, доколкото придобиването на машинописни и кореспондентски умения или е схващано като безперспективно, или е свързано с

липсата на места за обучение по придобиването на такива умения. Сам по себе си този проблем естествено налага необходимост от търсенето на източници на служителски кадри. Ето защо и доколкото има специализирани средни училища с паралелки с административна насоченост, то би могло със съответното училищно ръководство да се осъществи контакт, с оглед проверка на възможностите обученията в тези училища да засягат и работата на съдебната система. Такива контакти биха могли да се осъществят и с местното бюро по труда, което също развива обучителни дейности.

III. Взаимодействия, публичност, връзка с обществеността

1. Работата на съдилищата и в частност на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД неизменно е свързана с различни по вид взаимодействия с лица, институции и организации, поради което поддържането на ефективни работни отношения с тях е от изключителна важност. Тези отношения следва да се основават на първо място на изискванията на закона и принципа за независимост на съдебната система и на второ място, на изискванията на етичните правила.

2. В интерес на публично-правната си функция съдът е необходимо да развива дейности, които да са насочени към популяризиране на неговата работа и към създаването на обществено доверие в нея. Факт е, че по различни причини доверието в работата на съда е съществено разколебано, поради които, включително и отделните органи на съдебната власт, следва да търсят ефективни механизми за повишаване на авторитета си. Постигането на тази цел включва информираност на обществото за същността на съда като държавна институция, за неговите функции и за постиганите от него конкретни резултати. Цялостната дейност на съда следва да се основава на принципите на публичност и откритост, поради което конкретните мерки за постигането на тези цели следва да започват от начина, по който се изпълняват задълженията по чл.9 и по чл.64 от ЗСВ и да преминат през начина, по който функционира интернет страницата на съда, през работата на административния ръководител в приемния му ден, през провеждането на дните на отворени врати, през работата му с целеви групи и медии, през публикуването на различни материали за дейността му и не на последно място, през поведението на съдиите и служителите, което те имат в обществото.

- Съвременният информационен свят отдавна е наложил интернет мрежата, като един от основните способи за информираност. По тази причина начинът, по който е създадена и функционира интернет –страницата на съда, е от съществено значение за гражданите, като сам по себе си този начин способства за формиране на общественото мнение за работата на съда. Освен възможност за справки, относно постановените съдебни актове и насрочените дела, интернет страницата следва да дава информация и за всички предлагани услуги и процедури, да предлага актуализирани бланки и формуляри, използвани в производствата, да предлага информация за функциите и конкретните услуги, които са предоставят в отделните служби на съда, вкл. информация за предлаганите електронни услуги.

Доколкото съм наясно, че актуализирането на интернет страницата на съда е сложна и трудоемка дейност, която е свързана и с необходимост от средства, то за

постигането на тази цел, смятам че може да бъде използван не само вътрешния ресурс на съда, но и да се търси партньорство на други съдилища, вкл. и по линия на проекти, както и на НПО.

Възможностите на създадения в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД Информационен център също би могло да бъдат по-широко развивани от гледна точка на предоставянето на различни информационни брошури и материали, отнасящи се до съдебните процедури, правата и задълженията на участниците в съдебните производства , възможностите за доброволно уреждане на споровете и пр.

- Не на последно по важност място, бързината на разглеждане

на делата, високата професионална квалификация на съдиите и служителите, използването на информационните технологии като форма на контакт със съда, прозрачността на съдебните процедури и услуги и прилагането им еднакво спрямо всички, също е форма, посредством която се изгражда и поддържа доверието в работата на съда, поради което тези дейности следва да продължат да бъдат развивани непрекъснато и стимулирани.

Провеждането на ден на отворените врати, както в дните на отворени врати, така и в нарочни инициативи, организира посещения на ученици и беседи с тях, както и организира ролеви игри, имащи за цел опознаване на правораздавателния процес и свързаните с него проблеми. Считам че тази наистина полезна практика няма пречка да бъде приложена и в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД и бъде разширена с участието на по-високи възрастови групи от стажанти например. От своя страна, денят на отворените врати следва да включва реални обиколки на съответните съдебни служби и зали, при които на място да бъдат разяснявани функциите на службите и услугите, които предлагат, ролята и дейността на съдията, правата и задълженията на участниците в производствата, достиженията на съда и пр. Това освен опознавателна дейност и повишаване авторитета на съда, би допринесло и за повишаване правната култура на посетителите. .

Друг вариант за популяризиране на неговата работа и за повишаване правната култура и информираност на гражданите, е организирането на телевизионни рубрики, в които да се дискутират теми за правата и задълженията на участниците в съдебните производства, за същността на правораздавателната дейност и принципите, на които са основава тя и др.

3. Както всяка друга власт, така и съдебната е призвана да работи в полза на обществото и гражданите. Важен елемент от връзката на съда с обществото са медиите, поради което от особена важност е начинът, по който съдът взаимодейства с тях, особено при проявен интерес към висящи или приключили съдебни производства. Работата на съда следва да бъде максимално публична и открита /изключая случаите, при които законът забранява това/ и да се ръководи от принципа за необходима обществена отчетност. Добрата медийна политика изисква балансираност на интересите, но във всички случаи трябва да води до максимална прозрачност, публичност и откритост в работата на съда. Медийната политика следва да е добре координирана и целенасочена, при което случващото се в съда да бъде авторитетно и достъпно обяснявано с необходимата изчерпателност. Медиите трябва да се използват и като проводник на добрите идеи и на усилията, които съдебната власт полага за решаване на проблемите си. Предоставяне на своевременна, точна и изпреварваща информация към обществеността; регулярни прессъобщения; актуална и разнообразна информация на интернет страницата;

популяризация на добрите практики, положителните процеси и достиженията на системата; съобразяване на информацията с правилата за защита на личните данни, на класифицираната информация и на фактите от личния живот; зачитане на правата на страните в съдебните производства; утвърждаването на „добрия тон", като принцип на взаимодействие с медиите и обществеността.

Макар в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД по обективни причини да няма пресслужба и професионален говорител, то би могло да бъде обучен съдия, който да е говорител на съда. Работата на говорителя би могло да бъде подпомагана от съдебния администратор, а при необходимост и от още един съдия, с цел подаването на бързи и навременни прессъобщения, подготовка и даване на интервюта, организиране на пресконференции и наблюдение на съдебен процес /открито съдебно заседание/.

IV. Материално-техническа обезпеченост

Съдебната палата на Районен съд Велинград е обзаведена и оборудвана по съвременен и модерен начин. Това предполага качествено обслужване на гражданите и страните по делата и е предпоставка за бързо и ефикасно правораздаване, съобразено със съществуващата европейска практика. Районен съд Велинград разполага с 2 броя съдебни зали, кабинети за съдиите и съдебните служители, стая за почивка, архив и помещения за съдебната охрана.

Съдът е обезпечен с техническо оборудване и програмно обезпечаване, като видно от годишния доклад, в РС Велинград са инсталирани и функционират 1 бр. сървър от среден клас, 28 бр. компютърни конфигурации, 22 бр. лазерни и 2 бр. матрични принтера, 2 бр. копирни машини. През 2017 година бяха получени 6 бр. компютърни конфигурации, 3 броя лазерни принтери и 1 скенер. По този начин ще бъде обновена компюрърната техника в съда. Съдебните зали са оборудвани с инсталации за озвучаване и звукозапис. Инсталирани са и мултимедийни проектори. С цел подобряване на обслужването на гражданите пред залите са монтирани информационни дисплеи. На тях в реално време се дава информация за разглежданите през деня дела. В районен съд Велинград е осигурена възможност за безкасово плащане на дължимите държавни такси. За целта има инсталирани 2 броя ПОС терминала - в деловодството и „Бюро съдимост". В Районен съд Велинград са внедрени и се използват следните програмни продукти: САС „Съдебно деловодство" на „Информационно обслужване" АД клон Варна. Деловодната програма е свързана единната система ЕИСПП. Системният администратор осъществява ежедневен контрол за коректността на трансфера на данни към ядрото н ЕИСПП съгласно заповед №113/02.10.2014г. на Председателя на Районен съд Велинград. Национална информационна система „Бюра съдимост" на Консорциум „Лирекс"- „Индекс-БГ" с автоматична комуникационна свързаност с централното Бюро съдимост в Министерство на правосъдието. „Съдебно изпълнение" на „Темида 2000" ООД - за автоматизация дейността на съдебно-изпълнителната служба. От края на 2017година системата осигурява автоматизирано получаване на справки от информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове в БНБ. „Апис 7" и „Апис 7 регистър +" на „Апис България" ООД - правно-

информационна система. „Омекс" на „ОмегаСофт" ООД - ТРЗ и Личен състав. „Конто" на „ДиУеър" ЕООД - онлайн програмен продукт, предназначен за автоматизиране на счетоводните процеси. Централизирана „Система за случайно разпределение на дела" разработена от „Смарт Системс 2010" ЕООД. За осигуряване на непрекъсната връзка със сървъра във ВСС е осигурен алтернативен достъп до интернет. Централизирана „Система за изчисляване на натовареността на съдиите" разработена от „Смарт Системс 2010" ЕООД. „Уеб портал за достъп до информация за съдебните дела" на „Информационно обслужване" АД клон Варна - осигурява достъп до движение на делата. Същият е възможен след еднократна регистрация. В Районен съд Велинград има осигурен директен достъп с електронен подпис до Национална база данни „Население" съгласно Наредба №14/18.11.2009г. за реда и начина за предоставяне на достъп на органите на съдебната власт до Национална база данни „Население". Интернет страница на Районен съд Велинград се обновява ежедневно. Същата съдържа подробна информация за графика на насрочените дела, постановените актове при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни, обявления за публична продан, банкова информация, контакти, тарифи на държавните такси, образци на документи и др.

На официалния вход на сградата е изграден пропускателен пункт, снабден със съответните скенери.

Щатното разписание на Районен съд-Велинград, по отношение съдиите, включва 4 щатни бройки съдии, от които 1 председател, и 3 районни съдии. Към настоящия момент един има незает един щат. Двама държавни съдебни изпълнители, един съдия по вписванията.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящата концепция е израз на разбирането ми както за най-важните достижения на РАЙОНЕН СЪД-ВЕЛИНГРАД, така и за най-важните предизвикателства, пред които е поставен този съд и мерките, които считам че са необходими за справянето с тези предизвикателства. Стаж ми като съдия и ми дава възможност да разбирам постигнатите до момента резултати в РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД и да съм наясно с това какво следва да бъде изпълнено занапред. Осъзнавам всички предизвикателства, пред които ще е изправен бъдещият председател на РАЙОНЕН СЪД - ВЕЛИНГРАД и изразявам готовност, ако бъда избран от вас, да отстоявам постигнатото до момента и да работя съвместно с всички мои колеги и със съдебните служители за издигането на авторитета на съдебния окръг, за утвърждаване върховенството на закона и за постигането на високи стандарти за ефективност на правораздаването, за прозрачност и независимост на съда.

16.04.2018г.
гр.София

С УВАЖЕНИЕ: